

Sammanträde med Regionens pensionärsråd

Datum: 2026-04-08 kl. 10:00-12:39

Ajourneringar: 10:35-10:40, 11:35-11:56

Plats: Sammanträdesrum A1, Regionkansliet

Ledamöter: **Politiker**
Kirsi Fransson (VfP) ordförande
Märta Bolzek (S) vice ordförande
Gunilla Ternert (M)
Miriam Tinglöf (KD)

Valda ledamöter
Inger Lindfors, PRO
Göran Tinglöv, PRO
Lars Carnesten, PRO
Yvonne Eriksson, SPF
Jan-Erik Carlsson, SPF
Regina Österås, SPF
Lotta Egeland, SPF
Margareta Wallin, SPF
Astrid Löfgren, SPF
Christer Kax Sundberg, SPF
Tony Burden, SPF
Lennart Spång, SPF
Karin Frisk, SKPF
Laila Wahlstedt, SKPF
Marianne Lundgren, SKPF
Kerstin Cederlund, SKPF
Ingegerd Åkerlund, SKPF

Insynsplats: Jan Andersson, RPG
Alf Nordmark, RPG

Sekreterare: Jesper Holmström Zenk

Medverkande: Björn Persson, divisionschef kirurgi
Josefine Jansson, sjukresehandläggare via Teams
Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Mats Henningsson, hälsovalschef

Justerare: Kirsi Fransson (VfP)
Margareta Wallin, SPF

Justerade
paragrafer: 11–18

Vid protokollet:

Jesper Holmström Zenk
Sekreterare

Justeras:

Kirsi Fransson (VfP)
Ordförande

Margareta Wallin, SPF
Ledamot

Innehållsförteckning

Frågor och svar

§ 11/26	Fastställande av dagordning	RS-LED26-0054-5
§ 12/26	Information vid regionens pensionärsråds sammanträde den 8 april 2026	RS-LED26-0054-6
§ 13/26	Fråga 1 - Fria bussar samt busslinjer	RS-LED26-0011-28
§ 14/26	Fråga 2 - Upphandling av privata aktörer	RS-LED26-0011-29
§ 15/26	Fråga 3 - Seniorrabatt på Mälartåg	RS-LED26-0011-30
§ 16/26	Fråga 4 - 1177.se	RS-LED26-0011-31
§ 17/26	Fråga 5 - Samarbetet mellan geriatriken i Nyköping och kommunen	RS-LED26-0011-32
§ 18/26	Fråga 6 - Cancervården i Sörmland	RS-LED26-0011-33

§ 11/26 Fastställande av dagordning

Diarienummer: RS-LED26-0054

Regionens pensionärsråds beslut

Dagordningen fastställs enligt utskickad handling.

§ 12/26 Information vid regionens pensionärsråds sammanträde den 8 april 2026

Diarienummer: RS-LED26-0054

Regionens pensionärsråds beslut

Informationen godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendet

Sjukresehandläggare Josefine Jansson informerar om regelverket för sjukresor och vad som gäller för att beviljas godkännande. Ledamöterna ställer frågor och har en dialog om specifika fall som kan uppstå och vad som gäller då.

Hälsovalschef Mats Henningsson svarar på frågor om privata vårdgivare och 1177-verksamheten i Sörmland. Han informerar om vilka regler som gäller för den privata vården och förklarar varför regionen inte begärde ersättning under uppmärksammade fall den senaste vintern. Ledamöterna informeras även om regionens avslutande av Blodtryckscentralens godkännande under våren. Regionen har stärkt regelverket för att kunna ha mer juridisk tyngd framöver när privata vårdgivare med digitala besök inte fakturerar enligt intentionerna i avtalen, men har inte kunnat implementera det retroaktivt på verksamhet utförd under 2024. Därför fick de privata vårdgivarna i fråga en skriftlig varning.

Hälso- och sjukvårdsdirektör Magnus Johansson samt divisionschef kirurgi Björn Persson medverkar för att svara på frågor om cancervården i Region Sörmland, om 1177 i Sörmland, samarbetet mellan geriatriken i Nyköping och kommunen samt bassängverksamheten i regionen.

Ledamöterna har en dialog om cancervården, rehabiliteringen samt de förutsättningar som råder för behandling i Sörmland idag. Det inkluderar perspektivet om lika vård för äldre.

Det är en dialog om tillgängligheten gällande bassängerna för pensionärer idag som i vissa fall har det svårt ekonomiskt och inte kan betala för patientföreningarna. Hälso- och sjukvårdsdirektören informerar att regionen inte kan kontrollera vad patientföreningarna tar för kostnader.

§ 13/26 Fråga 1 - Fria bussar samt busslinjer

Diarienummer: RS-LED26-0011

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Frågan återupptas till nästa sammanträde.

Yrkande

Inger Lindfors yrkar att frågan återupptas till nästa sammanträde.

En majoritet av övriga ledamöter yrkar bifall.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer Inger Lindfors med fleras tilläggsyrkande under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Regionens busstrafik ser olika ut för seniorer. Några av kommunerna har fria bussar under dagtid och andra inte. Detta innebär att det går att åka den ena vägen kostnadsfritt men inte den andra. Det har även tagits bort bussförbindelserna från landsortstrafiken till Kullbergsska och Mälarsjukhuset.

Detta innebär för många seniorer som skall till sjukhusen svårigheter att ta sig sista delen av resan. Allas anhöriga har inte möjlighet att finna tillgängliga dagtid. Dessa linjer togs bort för några år sedan. Därmed önskas:

- Att regionen gör en gemensam upphandla tillsammans med samtliga kommuner om fria resor dagtid för seniorer.

- Att regionen återinför landsortstrafikens busslinjer till lasaretten.

Regionens svar:

Taxorna för kollektivtrafiken i Sörmland, Sörmlandstaxan, fastställs av Regionfullmäktige efter beredning i Regionala utvecklingsnämnden (RUN) och Regionstyrelsen. Under 2024 genomförde verksamheten allmän kollektivtrafik på uppdrag av RUN en taxeöversyn av Sörmlandstaxan. I arbetet med taxeöversynen gick verksamheten bland annat igenom produkter, rabattkategorier och prisnivåer. Vidare undersöker Region Sörmland varje år invånarnas upplevelse av hur prisvärd kollektivtrafiken är. Generellt är seniorer och pensionärer mest nöjda med prisvärdheten i länet.

Därutöver har seniorer i Sörmland generellt bättre ekonomiska förutsättningar än flera andra grupper. Till följd av detta innehåller Sörmlandstaxan bland annat en lågtrafikprodukt som vänder sig till resenärer med större möjlighet att påverka när de reser, bland annat seniorer. De kommuner som valt att införa kostnadsfria bussresor för sina seniorer subventionerar fullt ut produkten. Mot bakgrund av detta har regionen inte för avsikt att driva frågan om att införa kostnadsfria seniorresor eller en generell seniorrabatt med länets kommuner. Inte heller att återinföra regionala busslinjer, utöver de befintliga, mellan länets sjukhus utifrån rådande förutsättningar och strategi.

Överlag har länets sjukhus som målpunkter en god kollektivtrafikförsörjning. Trafikutbudet mellan kommunhuvudorter ombesörjs i huvudsak genom regional busstrafik och tågtrafik och i de större tätorterna genom stadstrafik med buss. I enstaka fall finansierar kommunerna lokal landsbygdstrafik som ombesörjer resor till och från landsbygden och viktiga målpunkter i respektive kommun.

Frågan har besvarats av Ann-Cathrin Rothlind (C), regionråd med särskilt ansvar för kollektivtrafik.

Beslutsunderlag

Fråga 1 - Fria bussar samt busslinjer

Beslutet expedieras till

Jani Körkkö, verksamhetschef kollektivtrafik
Akten

§ 14/26 Fråga 2 - Upphandling av privata aktörer

Diarienummer: RS-LED26-0011

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom regionens pensionärsråds beredningsmöte

Ärendet

Vi som betalar skatt i regionen är förvånade att privata aktörer kan begära ersättning från regionen som vilar på felaktiga grunder. Då detta har uppdragats så har regionledningen svarat att de inte kommer att kräva återbetalning. På senaste tiden har det uppdragats mer fusk enligt media.

Hur kommer det sig att Region Stockholm kunnat få tillbaka felaktig ersättning men inte Region Sörmland?

Regionens svar:

1. Region Sörmland går inte vidare med återkrav då det saknas en nationell definition av Kvalificerad vård.
2. Det går inte att jämföra de två olika frågorna.

Region Stockholms överenskommelse med KRY har inget med begreppet kvalificerad vård att göra, utan det gäller listade stockholmare på VC KRY och samtliga boende i Stockholm. Det innebär att de inte får använda digital vård från Sörmland. Region Stockholm begränsar därmed det fria vårdvalet vad gäller digital vård till bara inomregionalt i Stockholm, vilket i sig är emot lagar.

Frågan har besvarats av Mats Henningsson, hälsovalschef.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 2 - Upphandling av privata aktörer

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Mats Henningsson, hälsovalschef
Akten

§ 15/26 Fråga 3 - Seniorrabatt på Mälartåg

Diarienummer: RS-LED26-0011

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Frågan återupptas till nästa sammanträde.

Yrkande

Marianne Lundgren yrkar att frågan återupptas till nästa sammanträde.

En majoritet av rådet yrkar bifall till yrkandet.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer Marianne Lundgren med fleras tilläggsyrkande under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Mälartåg saknar seniorrabatt vilket finns på SJ.

Vi vill veta:

- Har Regionen tagit seniorrabatt i beaktande vid upphandling?
- Varför skall de som bor i större städer vara prioriterade och vi som enbart kan åka med Mälartåg får betala fullt pris?

Regionens svar:

Det är Mälartåg genom Mälardalstrafik som upphandlar tågtrafiken på uppdrag av dess ägare. Region Sörmland är en av flera Regioner som äger Mälartåg. I nuläget finns inget uppdrag från ägarna att införa seniorrabatt.

Samtliga regioner beslutar över sina egna taxor. I Region Sörmlands finns inte någon generell seniorrabatt i kollektivtrafiken. Dels på grund av att seniorer generellt sett är den grupp som uppfattar kollektivtrafiken som mest prisvärd, dels för att seniorer generellt har bättre ekonomiska förutsättningar än flera andra grupper.

Frågan har besvarats av Ann-Cathrin Rothlind (C), regionråd med särskilt ansvar för kollektivtrafik.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 3 - Seniorrabatt på Mälartåg

Beslutet expedieras till

Jani Körkkö, verksamhetschef kollektivtrafik
Akten

§ 16/26 Fråga 4 - 1177.se

Diarienummer: RS-LED26-0011

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Kan vårdcentralerna själva välja hur de presenteras på 1177.se och vilken typ av tjänster som är tillgängliga? Hur har tillgängligheten utvärderats och sker det regelbundet? Hur många använder tjänsten? Ökar eller minskar antalet användare?

Regionens svar:

Varje vårdcentral har en ansvarig för sin kontaktsida på 1177.se, men man är styrd från Inera gällande vad som kan och ska presenteras.

I **utloggat läge** på 1177.se hämtas information för följande rubriker automatiskt och vårdcentraler har väldigt liten möjlighet att påverka vad eller hur det visas:

- *Reseplanerare/karta*
- *Relaterade mottagningar*
- *Så listar du dig hos oss*
- *Tillgänglighet och Omdömen*
- *Läs mer*

Under alla övriga rubriker kan vårdcentraler själva påverka vilken information som visas på sidan i utloggat läge. Det finns inte möjlighet för vårdcentralerna att ändra i själva designen och layouten, utan det är den löpande texten som vårdcentralerna kan ändra i. De ansvarar också för att alla kontaktuppgifter som hämtas från regionens andra system (ekS) gällande öppettider, telefontider och adress är korrekta.

När det gäller e-tjänsterna finns det vissa begränsning i hur mycket VC kan se och påverka, men i viss mån kan de själva lägga upp vissa e-tjänster och lägga till information om dem. Inom primärvården varierar inte utbudet så mycket.

Vi har gemensamma riktlinjer, både på nationell och regional nivå för hur och vad vårdverksamheterna och vårdcentralerna ska och bör lägga upp på sin sida. Vi följer också regelbundet användandet av 1177.se i befolkningen och ser att antalet invånarkonton succesivt ökar. Den största ökningen sågs efter pandemin, sen har ökningen planat ut något. Man uppskattar att drygt 80 procent är aktiva användare av sina 1177-konton.

I **inloggat läge** väljer VC själva vilka e-tjänster de lägger på 1177.se, men kan då bara välja Ineras tjänster, de kan inte lägga till externa e-tjänster som till exempel Vårdkontakt Direkt.

De kan även lägga till en kort övrig information om deras egen mottagning.

Division Primärvård och Hälsoval följer upp vilka tjänster som finns tillgängliga regelbundet och det finns också ett visst grundutbud som alla förväntas ha, men då det också finns andra digitala vägar in till vårdcentralerna är det olika hur utbudet i just 1177.se ser ut. En del tjänster som exempelvis receptförnyelse går via Vårdkontakt direkt, som nås via 1177.se. Vissa privata vårdcentraler har helt andra digitala kontaktvägar in till vårdcentralen.

Frågan har besvarats av Anna Ormegard, divisionschef Primärvård.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 4 - 1177.se

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Anna Ormegard, divisionschef Primärvård
Akten

§ 17/26 Fråga 5 - Samarbetet mellan geriatriken i Nyköping och kommunen

Diarienummer: RS-LED26-0011

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Frågan gäller samarbetet mellan geriatriken i Nyköping och kommunen. Vilken beredskap finns för att göra likadant vid Kullbergska och Mälarsjukhuset? Vilken samordning finns mellan hemsjukvården inom de olika kommunerna i regionen?

Regionens svar:

Samverkan med kommunerna pågår kontinuerligt i samverkansstrukturer på olika nivåer. Vi vill tillsammans ha möjlighet att erbjuda sörmlänningen vård i hemmet för alla sörmlänningar utom, där det finns medicinska orsaker som hindrar.

Kullbergska sjukhuset (KSK) har under 2026 utökat sitt ALMA-team dvs specialistläkare som gör hembesök i syfte att behandla i hemmet och undvika en inläggning. Det kan vara även i samverkan med kommunens hemtjänst. Nävertorps VC och Medicinkliniken KSK ser tillsammans över vårdplaner på Säbo i syfte att skapa trygghet och kontinuitet.

Medicinkliniken på Mälarsjukhuset (MSE) har ett Nära Vård Team (NVT) tillsammans med Eskilstuna kommun och med en vårdcentral i Eskilstuna. Personal finns med i teamet från dessa tre aktörer. NVT har cirka 20 patienter inskrivna i teamet där vården sker i patientens hem. Effekten har varit minskade akutbesök samt minskat behov av slutenvård. För kommunen har varken Korttidsboende eller Säbo varit aktuellt för dessa patienter. Här pågår nu ett arbete i Länsstyrgruppen där vi ser över framgångsfaktorer samt möjligheter till ett breddinförande.

Hemsjukvård är en kommunal verksamhet som även kan få uppdrag av HoS i regionen. Medicinska ansvaret finns hos läkarna på vårdcentralerna. Samverkan pågår kontinuerligt mellan verksamheterna, samt är en naturlig del av utskrivningsprocessen.

Frågan har besvarats av Birgitta Barkne Nilsson, divisionschef Medicin.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 5 - Samarbetet mellan geriatriken i Nyköping och kommunen

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Birgitta Barkne Nilsson, divisionschef Medicin
Akten

§ 18/26 Fråga 6 - Cancervården i Sörmland

Diarienummer: RS-LED26-0011

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Vi önskar en genomgång av befintlig och framtida cancervård i regionen. Hur ser en sammanhållen vårdkedja ut, som inkluderar rehab och kontakter med kurator? Erbjuds både män och kvinnor rehabilitering som en självklarhet?

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att se över övre åldersgränser i screeningprogram för att motverka åldersdiskriminering. Vilka hälsoekonomiska fördelar ser regionen med nya regler?

Regionens svar:

Region Sörmland bedriver cancerrehabilitering i enlighet med det nationella vårdprogrammet och dess tre insatsnivåer. Kontaktsjuksköterskan har en central och samordnande roll genom hela vårdprocessen och arbetar personcentrerat utifrån patientens behov. Cancerrehabilitering kan behövas före, under och efter behandling, och behoven varierar mellan individer samt förändras över tid. Därför är återkommande bedömningar av patientens behov avgörande, där patienten själv är en aktiv part i sin rehabilitering. Även civilsamhället med frivilligorganisationer har en viktig roll.

Majoriteten av patienter, cirka 70 procent, klarar sig med egenvårdsråd och stöd på grundläggande nivå av kontaktsjuksköterska, medan omkring 20 procent bedöms behöva särskilda insatser och endast cirka 10 procent bedöms ha behov av avancerade multiprofessionella rehabiliteringsinsatser.

Rehabiliteringen är generellt likvärdig för män och kvinnor, men utformas samtidigt individanpassat och behovsstyrt utifrån varje patients unika situation.

Det finns dock ett digitalt program för sexuell hälsa vid prostatacancer som är implementerat i Region Sörmland och riktar sig specifikt till män.

Prehabilitering är det som sker före behandling. För närvarande pågår implementering av ett digitalt prehabiliteringsprogram via 1177 i Region Sörmland, med syfte att stärka patienternas möjligheter att optimera sin hälsa inför kommande cancerbehandling.

Grundläggande insatser

Kontaktsjuksköterskan ansvarar för att identifiera patientens behov, bland annat genom användning av hälsoskattning. Utifrån resultatet erbjuds stöd i form av Min vårdplan, egenvårdsråd samt strukturerad uppföljning.

Särskilda insatser

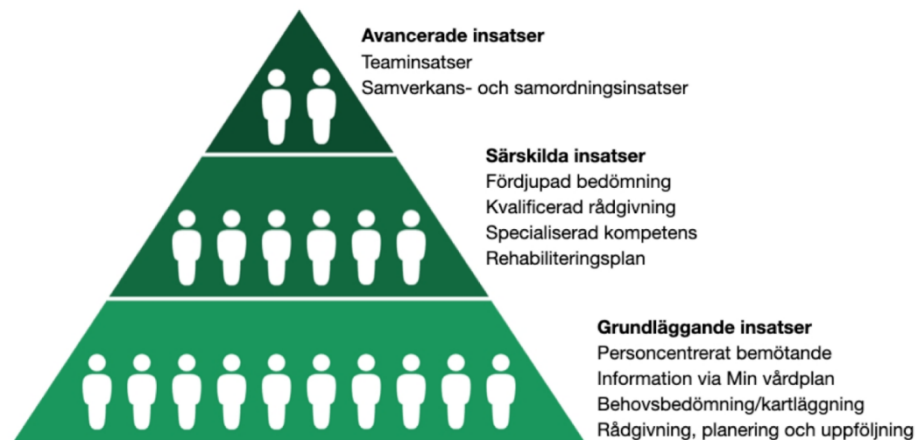
När identifierade behov inte kan tillgodoses genom grundläggande insatser sker remittering till relevant profession, såsom dietist, kurator, fysioterapeut eller arbetsterapeut.

Avancerade insatser

Vid mer komplexa behov som kräver multiprofessionell bedömning och samordnade insatser finns Region Sörmlands regionövergripande cancerrehabiliteringsteam. Patienter kan remitteras till teamet av kontaktsjuksköterska, läkare eller annan vårdprofession, alternativt via egenremiss. Teamet kan även involveras i särskilt krävande ärenden inom ramen för särskilda insatser.

Det finns en digital utbildning framtagen av Regionalt cancercentrum som behandlar ett strukturerat arbetssätt inom cancerrehabilitering och som för närvarande implementeras i specialistvården. För primärvården finns en separat digital utbildning med fokus på sen effekter och cancerrehabilitering, vilken också håller på att införas.

Utöver detta har primärvården under året ansökt om projektmedel inom ramen för den statliga cancersatsningen för att genomföra en bred utbildningsinsats inom cancerrehabilitering och sen effekter. Sammantaget bedöms dessa insatser utgöra ett viktigt steg i att stärka arbetet med aktiva överlämningar mellan specialiserad vård och primärvård.

Frågan har besvarats av Björn Persson, divisionschef Kirurgi och Katarina Meijers, divisionschef Medicin.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 6 - Cancervården i Sörmland

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Björn Persson, divisionschef Kirurgi
Katarina Meijers, divisionschef Medicin
Akten

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: